

4. Det vigtigste resultat af topmødet er den klare forpligtelse til at udrydde absolut fattigdom og det gennemgående tema, at ingen gruppe i et samfund må anses for en byrde. Et væsentligt og nyskabende træk ved topmødedokumentet var, at kvinde- og kønsspørgsmål blev konsekvent indvævet på de relevante steder i teksten. Det slås fast, at social og økonomisk udvikling ikke kan sikres på en bæredygtig måde uden fuld deltagelse af kvinder.

Det er et gennemgående budskab, at alle mennesker skal betragtes som en ressource for udvikling og skal inddrages i udformningen og gennemførelsen af programmer for social udvikling.

Udviklingslandenes gældsproblemer blev taget op i bl.a. de danske indlæg under topmødet, hvor vi kunne bebude afskrivning af gamle statslån for 1 mia. kr. Fra dansk side gik vi også ind i den multilaterale gæld, især ved at pege på muligheden for at eftergive gæld til de multilaterale udviklingsfonde og i fremtiden yde bistand herfra på gavevilkår.

20:20-princippet, hvorefter 20 pct. af donorlandenes bistand og 20 pct. af modtagerlandenes nationale budget skal gå til de sociale sektorer, var omgivet af stor bevågenhed under topmødet og blev vedtaget i en frivillig model, der indebærer, at interesserede lande kan indgå i sådanne arrangementer.

Topmødedokumentet gik videre end tidligere forhandlede FN-dokumenter, for så vidt angår behovet for at modvirke strukturtilpasningsprogrammernes negative sociale konsekvenser. Nødvendigheden af sammenhæng mellem den politik, der føres gennem Verdensbanken, og den, der føres gennem FN, og behovet for dialog mellem de to organisationer, er afspejlet i dokumentet.

5. Topmødet og dets opfølgning repræsenterer et væsentligt skridt i retning af, at verdenssamfundet har sat en række centrale problemer på dagsordenen, som ellers traditionelt har været spørgsmål af indenrigspolitisk karakter i landene. En væsentlig del af opfølgningen vil bestå af kombinationen af debatten i det internationale samfund og den indenrigspolitiske proces i de enkelte lande. Her vil ikke blot regeringernes, men hele det politiske spektrum af organisationer m.v. være af betydning. Der vil internationalt være en betydelig rolle at spille for

en række af FN's organisationer og programmer, f.eks. Den Internationale Arbejdsorganisation, ILO, og FN's udviklingsprogram, UNDP.

Topmødevedtagelserne indeholder ikke bare overordnede principper, men også et meningsfuldt program for konkret handling. Vi fik ikke et dokument, som på alle områder er ideelt. Men vedtagelserne afstikker de yderste grænser for, hvad verdenssamfundet har kunnet blive enig om på det sociale og udviklingspolitiske område. Topmødedokumentet er måske endda så godt, at vi løber en risiko for, at nogle lande ved senere lejligheder vil forsøge at trække tilbage, hvad de gik med til i København.

6. Social udvikling er først og fremmest det enkelte lands ansvar. Men det internationale samfund, FN-systemets mange forgreninger og Verdensbanken/IMF må understøtte de enkelte landes strategier og bestræbelser. I FN's generalforsamling har man i december 1995 behandlet det internationale samarbejde om opfølgningen efter forudgående behandling i FN's socialkommission og Det Økonomiske og Sociale Råd, ECOSOC. Formålet var at sætte anbefalingerne fra København i kraft og sikre en hensigtsmæssig rollefordeling mellem generalforsamlingen og de andre FN-organer. Dette er sket på tilfredsstillende vis, således at de centrale opgaver er blevet placeret i ECOSOC og socialkommissionen. Under forhandlingerne har der været godt fodslag i EU-kredsen.

FN-systemet har også internt taget topmødet til sig. Der er nedsat fire særlige koordinationsgrupper om henholdsvis de grundlæggende forudsætninger for økonomisk og social udvikling (under forsæde af Verdensbanken), om grundlæggende servicetilbud til alle (under forsæde af FN's befolkningsfond, UNFPA), om beskæftigelse (under forsæde af ILO) og om styrkelse af kvindernes rolle og ligestilling (under forsæde af FN-sekretariatet).

7. UNDP har gjort udryddelse af fattigdom til programmets mål nummer ét. Det indebærer, at alle aktiviteter vil blive rettet og målt mod denne målsætning. Der er i UNDP oprettet en særlig fond til fremme af tiltag, der udspringer af topmødet. Det er hensigten at yde et dansk bidrag til denne fond.